

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 4. oktober 2021
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Mikkel Holt Christensen
Sagsnr.: 2021-0030-6544
Dok.: 2120358

Besvarelse af spørgsmål nr. 1559 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 1559 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 7. september 2021. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Britt Bager (KF).

Nick Hækkerup

/

Mette Johansen

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 3392 3340
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 1559 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ministeren bedes redegøre for, om der kan aflæses en effekt i antallet af voldtægtsdomme, siden den såkaldte ”samtykkelov” trådte i kraft. Vil ministeren samtidig oplyse, om der kan spores andre tendenser eller ændringer i forbindelse med strafflængde eller lignende, som kan skyldes den samtykkebaserede voldtægtsbestemmelse?”

Svar:

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Rigsadvokaten, der har oplyst følgende:

”1. Rigsadvokaten har fra politiets sagsstyringssystem (POL-SAS) trukket oplysninger om antallet af anmeldelser og fældende domme for voldtægt i perioden fra den 1. januar 2019 til den 18. september 2021. Der henvises til tabellen nedenfor.

År	2019	2020	2021
Anmeldelser	1.206	1.182	1.159
Fældende domme	135	170	126

Bemærkninger: Opgørelserne er baseret på tal fra politiets sagsstyringssystem (POL-SAS). Opgørelserne er derfor behæftet med en vis usikkerhed, da POLSAS er et journaliserings- og sagsstyringssystem og ikke et egentligt statistiksystem. Det skal bemærkes, at opgørelsen er baseret på dynamiske data, hvilket betyder, at opgørelsen ikke er endelig. Således vil der kunne ske ændringer afhængigt af tidspunktet for udtrækket af oplysningerne i opgørelsen, idet der f.eks. kan forekomme efterregistreringer.

Der er trukket på gerningskoderne 72301, 72302, 72303 og 72305. Data er opdateret den 18. september 2021.

Som det fremgår af tabellen, ses der på nuværende tidspunkt ikke nogen entydig ændring i det samlede antal anmeldelser og fældende domme for voldtægt, som evt. ville kunne tilskrives ”samtykkeloven”. Det bemærkes i den forbindelse, at lovændringen trådte i kraft den 1. januar i år og kun finder anvendelse på forhold begået efter denne dato.

Rigsadvokaten skal for god ordens skyld bemærke, at der i POLSAS ikke findes en selvstændig gerningskode for voldtægt, der alene vedrører det udvidede straffbare område i henhold til ”samtykkeloven”. Det er derfor ikke muligt ved elektronisk udtræk fra POLSAS at tilvejebringe oplysninger om antallet af anmeldelser og fældende domme, som alene er omfattet af det udvidede straffbare område.

2. Rigsadvokaten kan i forlængelse af ovenstående oplyse, at der i forbindelse med lovændringen blev etableret en forelæggelsesordning, hvor den nye voldtægtsbestemmelse er udpeget som et anklagerfagligt fokusområde med henblik på at afklare anvendelsesområdet for og rækkevidden af den nye bestemmelse samt straffniveauet i sager omfattet af det udvidede strafbare område efter bestemmelsen. Politikredsene skal derfor i forbindelse med tiltalerejsning forelægge strafpåstanden for de regionale statsadvokater i alle sager om voldtægt begået den 1. januar 2021 og derefter, hvis voldtægten vurderes at være omfattet af det udvidede strafbare område. Politikredsene skal desuden forelægge alle domme, hvor der er rejst tiltale i sager omfattet af det udvidede strafbare område, inden ankefristens udløb med henblik på en vurdering af ankespørgsmålet.

Rigsadvokaten har på baggrund af ovenstående hørt Statsadvokaten i København og Statsadvokaten i Viborg om sager, der indtil nu har været forelagt for statsadvokaterne som led i arbejdet med det anklagerfaglige fokusområde.

Statsadvokaterne har i den forbindelse bl.a. oplyst, at politikredsene har forelagt 44 sager for de regionale statsadvokater. Størstedelen af sagerne er ikke endeligt afgjort. For landsretterne verserer der aktuelt 11 ankesager, som er berammet i perioden fra september 2021 til januar 2022.

Der er på nuværende tidspunkt afsagt dom i to ankesager.

Vestre Landsret har således den 23. juni 2021 udmålt 3 år og 6 måneders ubetinget fængsel og truffet bestemmelse om udvisning med et indrejseforbud for bestandigt i en sag, hvor tiltalte bl.a. blev fundet skyldig i to fuldbyrdede voldtægter begået henholdsvis før og efter 1. januar 2021. I begge forhold var der tale om, at den tiltalte havde skaffet sig samleje med de forurettede kvinder under udnyttelse af, at de som følge af søvn og beruselse befandt sig i en tilstand, hvor de ikke kunne gøre modstand. For så vidt angår den voldtægt, der blev begået efter ikrafttrædelsen af den nye voldtægtsbestemmelse, anførte byretten, at den forurettede ikke havde samtykket i samlejet, og at tiltalte fortsatte samlejet, efter at forurettede var vågnet, selv om hun forholdt sig passiv og ikke samtykkede. For landsretten angik sagen alene strafudmålingen.

Østre Landsret har den 8. juli 2021 udmålt 1 år og 4 måneders ubetinget fængsel i en sag, hvor forurettede som følge af søvn og beruselse befandt sig i en tilstand, hvor hun ikke kunne gøre modstand. Både byretten og landsretten anførte, at forurettede ikke på nogen måde havde givet samtykke. Strafudmålingen omfattede også et voldsforhold i gentagelsestilfælde. Dommen er optrykt i UfR2021.4110Ø.

Det er statsadvokaternes vurdering, at voldtægterne i de to nævnte sager også ville have været strafbare efter den tidligere affattelse af straffelovens § 216.

Det er på baggrund af ovenstående Rigsadvokatens vurdering, at det på nuværende tidspunkt er for tidligt at udlede generelle tendenser som følge af det udvidede strafbare område, herunder i forhold til strafniveau mv. Som det fremgår ovenfor, ses samtykkebegrebet dog specifikt adresseret i forbindelse med domstolens behandling af de to omhandlede sager.

Rigsadvokaten kan endelig oplyse, at den samtykkebaserede voldtægtsbestemmelse er et anklagerfagligt fokusområde indtil videre.”